

**FORMINGSVEILEDER
FOR HAUGESUND
SENTRUM**

Introduksjon

1

Formingsveileder som forandrer byen

Haugesund kommune har en visjon om å utvikle Haugesund til en by hvor det er godt å leve for innbyggerne, en by for hele Haugalandet og en by som er en konkurransedyktig aktør mellom Stavan-ger og Bergen. Visjonen følges opp med en bymes-sig utviklingsstrategi med mennesket og miljøet i sentrum. Formingsveilederen skal være ett operativt verktøy for å nå målene i kommuneplanens sam-funnsdel.

Sentrumsområdet har genuine kulturhistoriske kvaliteter som bidrar til tidsdybde, identitet og stolthet. Utvikling og nyskapende arkitektur må skje i samspill med eksisterende omgivelser og alltid gi noe tilbake til byen. Haugesund skal være en vakker og attraktiv by med gode byrom og rekreasjonsom-råder for alle. Om byen skal kunne romme alle, blir hensynet til barn og deres oppvekstmiljø særs viktig og vil ligge som et grunnleggende premiss for all planlegging av gater og byrom. Arealene innenfor sentrumsplanens avgrensning er på ingen måte dominert av grønne lunger og store bytrær. Kun en- kelte kvartaler har trær og grøntstruktur av høyere kvalitet. Disse spiller en stor rolle i bybildet, og må ses særlig etter i den videre utviklingen av sentrum. Det kreves langsiktig, god og samordnet planlegging og styring av utviklingen i og ved sentrum om denne skal foregå på en måte som bidrar til å gjøre byen mer attraktiv for innbyggere og bedrifter. Når en by ønsker å vokse innenfra og ut, blir det spesielt viktig bidra til liv mellom husene ved å ta vare på byens grønne lunger, opparbeide gode sammenhengende grøntstrukturer, bedre forholdene for mye trafikant-er, styrke og utvikle byrom og møteplasser

Det er i byens egeninteresse å styrke sine urbane kvalitetene: Haugesund kommune mener at re- gionen vil øke sin attraktivitet ved å ha et sterkt regions-senter og videre vil Haugesund styrke sin attraktivitet ved å ha en sterk og robust region. Et levende sentrum er en forutsetning for å fylle rollen som regions-senter. Langsiktige mål nås gjennom summen av enkeltvedtak og valg; formingsveileder- en vil, når den følges, direkte støtte opp om kom- munens overordnede målsettinger. Det påligger kommunen et ansvar for å oppfylle sitt ansvar, samtidig som den skal stimulere til økt privat invest-eringsvilje og utvikling av regions-senteret.

Forankring i planer og medvirkning

Formingsveilederen er forankret gjennom arbeidet med Kommunedelplanen for Haugesund sentrum 2014 - 2030 og basert på forarbeidet fra Byrom- og gatebruksplanen for Haugesund sentrum, og innspill fra medvirkningsprosessen avholdt 25 og 27.05.16.

Kommuneplanens samfunnsdel for Haugesund 2014-2030

Kommuneplanens arealdel for Haugesund 2014-2030

Kommunedelplan for Haugesund sentrum 2014-2030

Byrom- og gatebruksplan 14.08.15

Sykkelstrategi

Gåstrategi

Hensynssoner for kultur og miljø

Levekårsundersøkelse Haugesund kommune 2014

Fylkesdelplan for Universell Utforming i Rogaland 2014-2017

Formingsveilederen i praksis

For prosjekter, om det er oppgraderinger og vedlikehold eller nyetableringer av parker og plasser, skal det fra kommunen involveres representanter fra Enhet for teknisk drift, Byantikvar, Miljøvernleder, og personer med arkitektfaglig kompetanse fra Enhet for byutvikling.

Formingsveilederen vil være et verktøy for:

Enhet for teknisk drift ved oppgradering ved vedlikehold av gater, veier og plasser vil den gi:

- oversikt over ulike typer gatesnitt
- type belysning og belysningsplaner
- retningslinjer for beplantning i ulike byrom – føringer for gartnerplanen i sentrum
- retningslinjer for møblering
- retningslinjer for når oppgraderingen skal tas og i hvilket omfang – når skal fortau/gategrunn oppgraderes, når skal det legges til møblering, når skal det legges til sittemøbler mm?

For Enhet for byutvikling ved prioritering av investeringsmidler vil den gi:

- oversikt over hvilke byrom skal prioriteres
- oversikt over hvilke tiltak som må ha politisk forankring og hvilke prosjekter som kan håndteres administrativt
- oversikt over hvilke hensyn som skal tas i bestilling og planlegging
- retningslinjer for utforming av prosjekter ved bestilling av landskapsplan
- oversikt over hvor frikjøpsmidler kan brukes

For råd for kunstnerisk utsmykking

- Vurderingskriterier for kunst i offentlige rom

For utbyggere

- Henvisning til byrom for frikjøp av uteoppholdssarealer gjennom utbyggingsavtale
- Standard for opparbeiding av fortausarealer, og gatestrekninger ved utbyggingsavtaler

Formålet

Formingsveilederen skal sikre kvalitet og helhetlig utforming av byrommet med vekt på estetiske kvaliteter på materialbruk for overflater og overganger, belysning, møblering og (god byggeskikk) i den videre utvikling av byen.

For å nå målene for sentrumsplanen er det viktig at kommunen, gjennom budsjett, planer og utførelse, bidrar til den fysiske utviklingen av byrommene i Haugesund sentrum. Formingsveilederen skal legges til grunn for prioritering av midler og ressurser til byutvikling i de kommende årene.

Innhold

Formingsveileder:

Materialbruk i gater
Belysning
Møblering
Naturmangfold og økosystemtjenester
Kunst i offentlige rom

Byrom - status og ambisjoner

Formingsveiler

2

Materialbruk for gater og fortau

Kvadraturen:

Haugesund fikk sin første byplan i 1856. Byplanen utført av kaptein G. N. Tausan strakk opp et rigid kvadratur av langgater og tverrgater rett over fastlandssiden og byøyene uten hensyn til topografi. Gatenettet har vist seg svært robust og tidløst; I dag ligger fortsatt hele sentrum, boligstrøkene på byøyene og størsteparten av de eldre villastrøkene rundt byen innenfor kvadraturet slik det ble fastsatt i 1856. Det finnes noen få selvgrodde ferdselsårer som var vel etablert i 1856. Eksempler på dette er Møllerveien, Apotekersmauet, Dreiersmauet, Sjøhuskleiven og Ola Flyttsgt. Dette er viktige historiske elementer i byen og må behandles enkeltvis med materialbruk og belysning særlig tilpasset ferdselsårens karakter og historie.

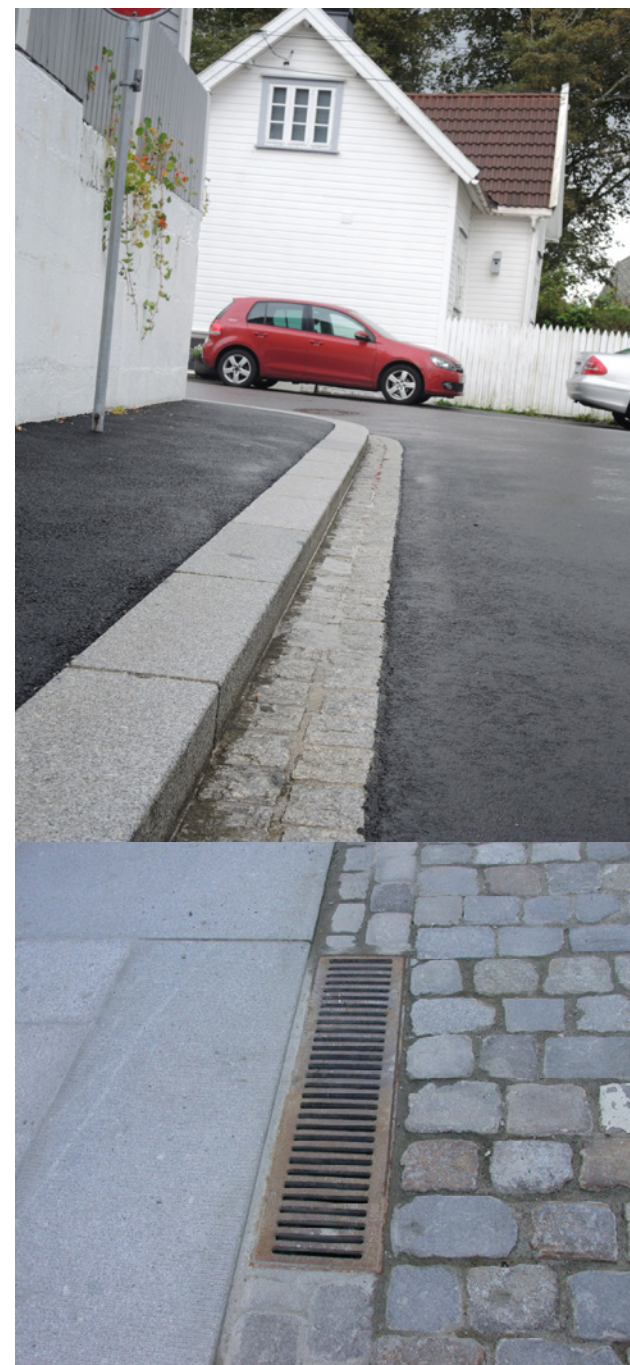
Utfordringer for gatebruk

I trafikkerte gater med toveis trafikk og gateparkering på en side vil konflikten mellom fortau og gateparkering være vanskelig å løse. Parkeringslommer vil gi for smalt fortau. Uten parkeringslomme vil veibanen bli trang. Fjernes gateparkering i direkte tilknytning til butikker i gaten vil dette være problematisk for butikkene. I noen gater hvor gateparkering er viktig kan løsningen være å endre gaten til enveis trafikk, men dette er ikke mulig alle steder. Derfor er det ikke mulig å finne noen fast resept på å forbedre slike gateløp. Kan hende bør enkelte av disse forbedres med materialbruk og belysning alene. I Haugesund er det likevel mange gateløp som har enveis trafikk med eller uten kantparkering

langs ene siden (f.eks. store deler av Skåregt og Sørhauggt), -eller toveis trafikk uten noen kantparkering (f.eks. Tuhauggt). I flere av disse gatene kan fortauene vurderes gjort bredere og mer tilpasset gående og samspillet mellom butikker og gate. Et godt eksempel på dette er prosjektet Haraldsgt N. Eksempler på gater som kan være særlig egnet for et slikt grep er Sørhaugt, Skåregt og Åsbygt, -men også gater uten gjennomgangstrafikk i rene boligstrøk, -slik som John Risøensgt på Risøy.

Eldre materialbruk – gate og fortau:

Haugesund har noen få gateløp med original gammel brolegning; Noen kvartal av Nygt / Brummenæs og Torgeresens gt og Møllervn, samt Brogt og Losgt på Hasseløy. Ellers er samtlige gateløp i kvadraturen asfaltert. Selv om enkelte av disse har hatt sammenhengende brolegning som siden overasfaltert (f.eks. søre del av Haraldsgt, Strandgt, Skjoldavn og Haugevn.), har mange gått direkte fra grusdekke til asfalt. De asfalterte gatene har også innslag av særegen lokal materialbruk med lang tradisjon. Omtrent samtlige har kantstein av solid, 30cm bred Hvalergranitt. Kun gater som er tilført fortau i nyere tid har fortauskanter av betongstein eller nyere Kina-granitt i ulike dimensjoner. Flere har også intakt 2-3 rader brostein i rennesteinene. De eldste fortauene i byen har intakt gammel skifer i uregelmessig størrelse, mer er i dårlig forfatning i dag. Særlig i de mest sentrale sentrumsgatene er variasjonen i fortausbelegg stor, typisk med innslag av plass-støpt betong, betongheller av ulike

typer, asfalt og noen steder grus. En stor andel av fortauene er også i dårlig stand. Materialblandinger og dårlige tilstand er sammen med feil gatebelysning viktigste grunnen til at mange av sentrumsgatene presenterer seg udaterte og lite attraktive.

Fortauskant og rennestein:

Noen fellesnevnerne finnes i alle gatene i kvadraturen. Alle har fortauskantene av Hvalergranitt og omtrent alle har eller har hatt 2-3 rader brostein i rennesteinen. Dette er vakre og solide løsninger som bør videreføres og tilbakeføres. I boligstrøkene utenfor de eldste sentrumsgatene kan dette kombineres med asfaltert kjørebane, og fortau og gaten vil likevel se tidløs og solid ut. Et godt eksempel er nylig rehabiliterte Kong Sverresgt på Hauge.

Hvalergranitt-kantene må alltid gjenbrukes der dette er mulig. I gater der fortauskanter etableres nye eller betongstein byttes ut, må benyttes ny granitt med dimensjoner og overflate likest mulig de gamle fortauskantene benyttes.

Rister til sandfangkum må i gater med brostein i rennestein gis en rektangulær fasong tilpasset to brosteinsbredder slik at risten holder seg i rennesteinen og ikke stikker ut i kjørebane. Et vellykket eksempel på dette er risten Furnes 4080 som benyttes i prosjektet Haraldsgt N.

Fortausdekke:

I de sentrale handlegatene i sentrum bør benyttes naturstein i fortausdekker, -mørk granitt eller skifer. Prefabrikkert belegningstein av betong dateres raskt

og skal ikke benyttes. Rister og lokk i fortau skal utføres i støpejern.

Til prosjektet Haraldsgt N er tegnet et fortausdekke av 40-60mm Alta-skifer delt i et gangfelt og et møbleringsfelt adskilt av en ledelinje av lysere granitt. Denne løsningen bør videreføres i de viktigste sentrumsgatene når mulighetene byr seg til å ta hele gateløp samlet f.eks. pga. rehabilitering av rør i gaten.

Der innkjørsel for bil krysser fortau benyttes brukt brostein, -saget og flammebehandlet dersom universell tilrettelegging fordrer dette.

I de aller eldste gateløpene bør originale skiferfortau tilstrebes restaurert og bevart.

Kjørebane:

I de aller fleste gater i kvadraturen kan asfalt benyttes, kombinert med rennestein av brostein. De eldste sentrumsgatene (f.eks. Strandgaten, Niels Skorpensgt og Skjoldavn) bør rehabiliteres med brosteinsdekke. Sammen med ny og bedre gatebelysning er dette trolig det grepet som mest markant ville endret hvordan denne delen av sentrum oppleves.

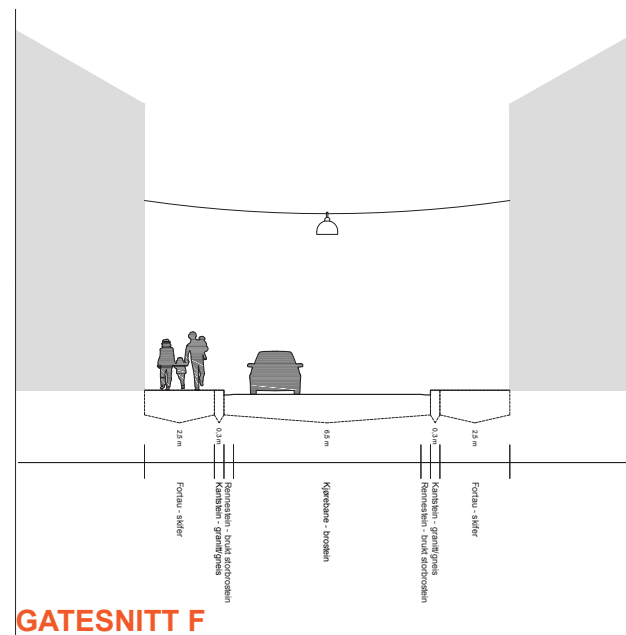
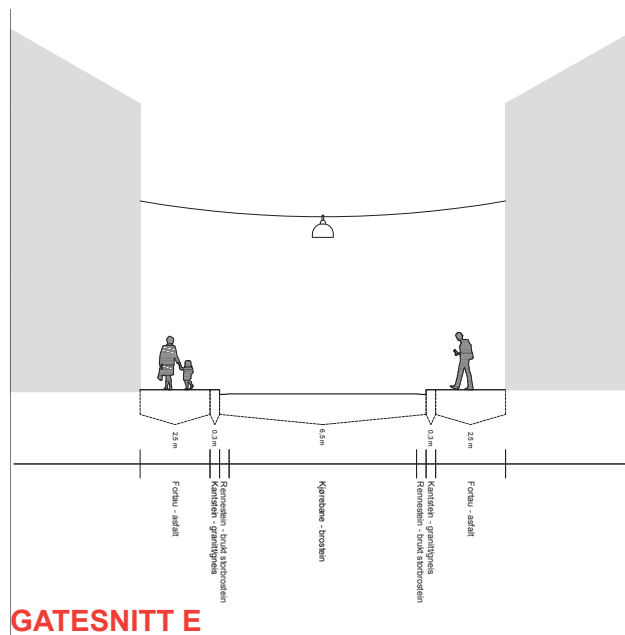
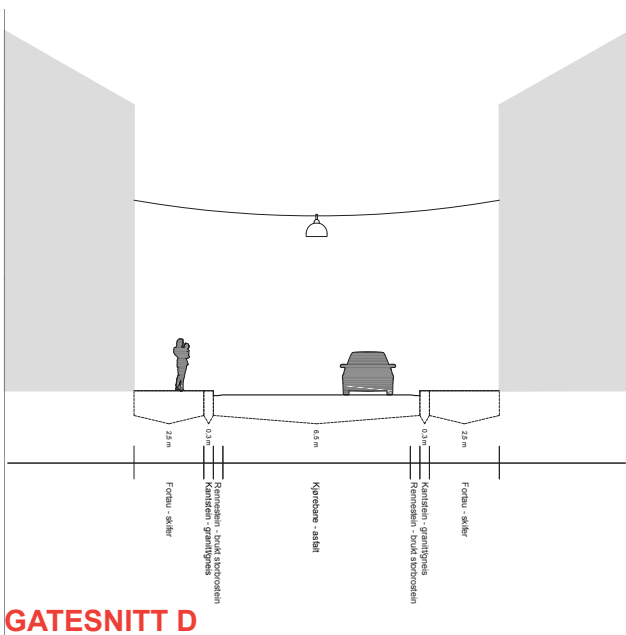
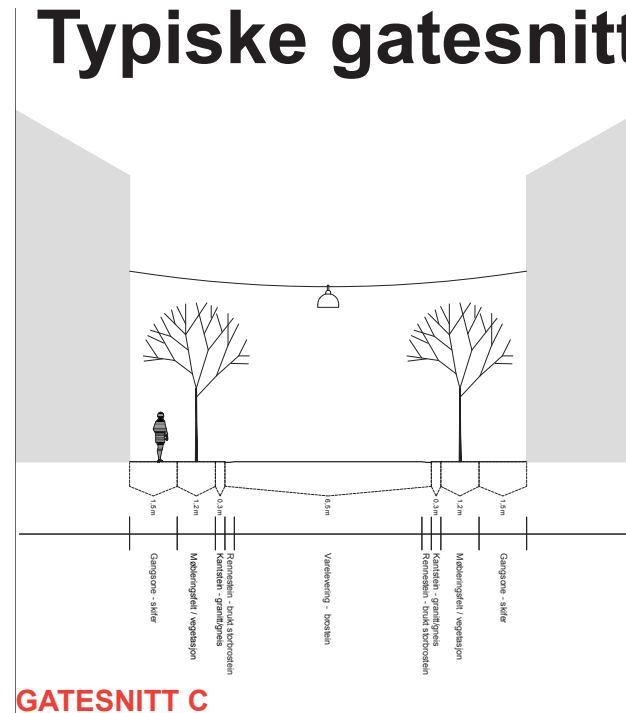
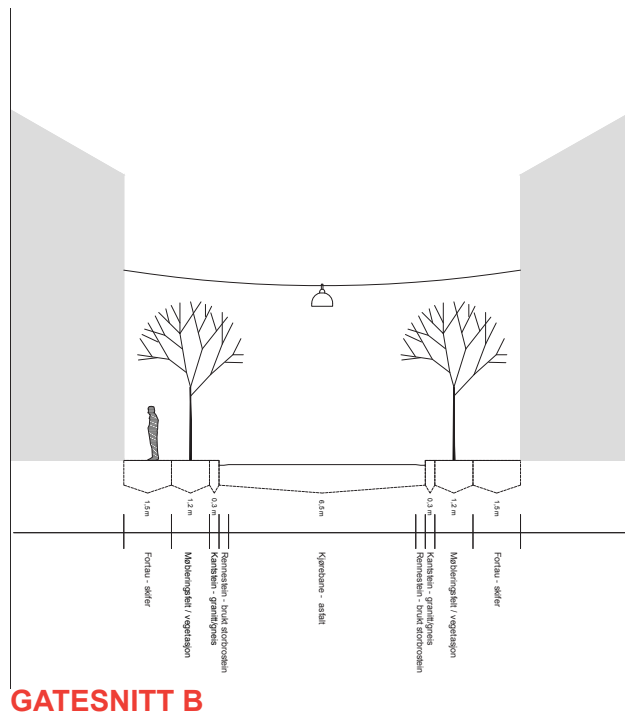
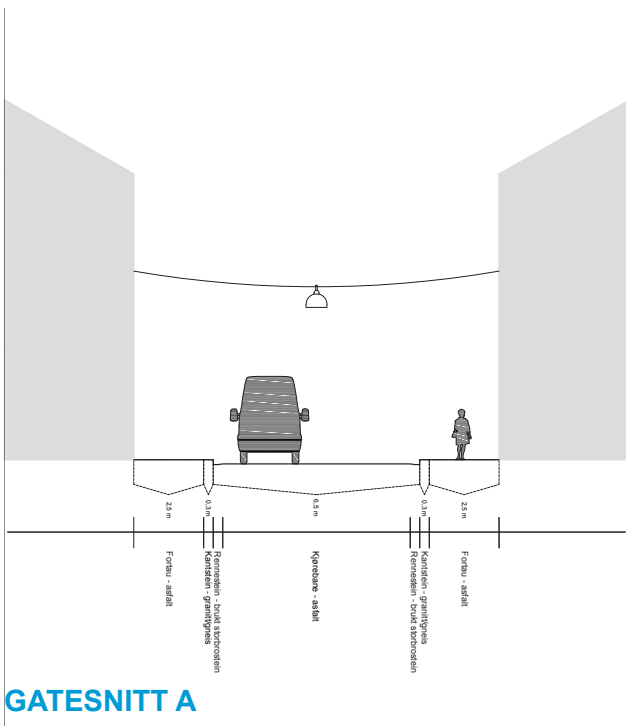
De få gateløpene med original gammel brolegning bør restaureres og bevares.

Gågata

For gågata bør det gjennomføres egen designkonkurranse, hvor et av premissene er at utførelsen må vise sammenhengen med tilstøtende gater med utførelse som beskrevet over.

Typiske gatesnitt

Belysning

Haugesund sentrum skal oppleves trygt, trivelig og attraktivt for gående og syklende. En oppgradering av basisbelysningen i Haugesund sentrum vil styrke gå-strategien, være kriminalforebyggende, gi økt trivsel, være energibesparende og gi bedre kontroll og styring av lyseffekt. I valg av belysning har det vært viktig at lysvirkningen ikke er forurensende, men at den gir gatene et jevnt lys og at kroker og hjørner ikke blir mørklagt.

De eldre gateløpene i Haugesund hadde alle varianter av samme gatelysarmatur med glødepærer fra mellomkrigstiden og like frem til den ble erstattet med nyere armaturer på 1980- og 90-tallet.

Sentrumsgatene med bygårdsbebyggelse og butikker langs gatene hadde bardunerte lamper med varianter av rund klokkefasong. Disse var utført i metall med hvit glass-skjerm nederst som gav et mildere lys til siden og sterkere ned på gaten under.

Boligstrøkene i og like rundt sentrum inkludert byøyene hadde da som nå lyktestolper i tre. Gatelampene var dermed stolpemonterte. Armaturen var fint laget i smijern og var unikt for Haugesund (se foto øverst). Smijernsarmaturen beholdt utseendet sitt med kun små endringer i 50-60 år. Selve lampen hadde ulike varianter av rund klokkeform og var laget i støpejern.

Også denne hadde en hvit glasskjerm nederst som gav et midt lys til sidene og ikke blendet boligene langs gaten, men som lyste sterkere ned på gate og fortau.

Ny basisbelysning

Haugesund står foran en omlegning av gatebelysningen til miljøbesparende LED og bort fra kvikksølvldamp og høytrykk natrium. Da er det viktig at byen får en belysning som styrker disse strøkene. Dette hviler på to egenskaper: Lysvirkning og design. Lysvirkningen må ha et mildere gulhvitt lys fremfor dagens blåhvite (kvikksølvldamp) eller oransje (høytrykk natrium). Belysningen må også basere seg på flere, tettere monterte enheter med moderat lysstyrke fremfor få med høy styrke og lang avstand mellom. Armaturen må være likesidet rund og ha noen type hvit, gjennomskinnelig skjerm som gir mildt lys til siden og sterkere ned på gate og fortau. Den må kunne fungere både som bardunert og stolpemontert.

Belysning i gater med særlige bevaringshensyn

I byens særlig bevaringsverdige områder må det være mulig å kombinere belysningen med kopier av de gamle smijernsarmaturene. Dette gjelder primært Møllervegen, Lodsgata, Brugata, Lotheveien og Sjøhuskleiva, Sundgata og Ola Flyttsgata, samt på Vibrandsøy, -sekundært hensynssonene generelt der stolpemontert belysning er aktuelt.

Spesifikasjon av belysning og stolper:

Phillips Copenhagen med opalisert skjerm

Fargevalg stolper:
RAL 9017, trafikkssort

Prioriterte gater:
Skjoldavegen, Strandgata, Sørhauggata

Møblering

Møblering av offentlige rom i Haugesund sentrum foregår gjennom alt fra plassdannelser, gateopparbeidelse og parkarrangementer, til løsninger på praktiske gjøremål som å kaste søppel og parkere sykkel. Hensikten med dette kapittelet i formingsveilederen er å sikre at både funksjonalitet og form ivaretas når det velges ut materialer og enkelt-elementer. Kapittelet deles derfor i to – Funksjon og Form/Materialitet.

1. Funksjon

Flerfunksjonelt fremfor monofunksjonelt

Haugesund skal ha robuste og flerfunksjonelle byrom hvor samhandling og sambruk ligger som en ambisjon for programmering og utforming. Møblering skal være en integrert del av byrommet. Plassering av møblering/attraksjon i en sammenheng med andre funksjoner og med gode forbindelser mellom vil være av betydning for valg av type møblering. Møbleringen skal helhjertet invitere borgerne til gode møteplasser og muliggjøre gode samtalelandskaper. I all hovedsak skal man søke å unngå å møblere med monofunksjonelle tilskuerbenker. Tradisjonelle benker på en rekke tilbyr privatliv, men lite sosialt liv. Når det ikke er et alternativ å bruke løse møbler, kan eksempelvis benker med vinkel innby til sosialt fellesskap, samtidig som den gir den brukerne valget mellom å sitte alene eller tettere på andre.

Variert grad av sosialt samspill og valgfrihet

Møbleringen i Haugesund sentrum skal ta hensyn

til sanseapparatet vår. Byen bør kunne tilby sittearrangement som muliggjør personlig avstand: hvor brukerne kan se hverandre i en avstand fra 45cm til 1,2m (spisebordet) og sosial avstand hvor brukerne kan se hverandre 1,2 til 3,7 m (Sofagruppen). Møblementet i byen være såpass generøst at man også kan velge å holde folk på en armlengdes avstand; for å kunne regulere, utvikle eller avvikle sosiale situasjoner. Om byen skal romme alle, må møbleringen være variert; den bør også legge til rette for dem som vil hvile og observere alene. Derfor kan byen også kunne gjøre seg nytte av byrom og gaters ytterkanter; man har rommet foran seg og observatøren kan få med seg bylivet uten å måtte aktivt delta i det, ryggen er fri og fasader kan nyttes som ryggstø. Slike steder er dessuten ofte bedre skjermet for vind og vær.

Byrom som destinasjon

Enkelte byrom bør kunne opparbeides som en destinasjon og attraksjon i seg selv, i tillegg til at de fungerer som møtesteder. Gjennom form og materialitet skal det søkes å begeistre byens borgere og overraske nye besøkende.

2. Form og materialitet

Variasjon og helhet

Utgangspunktet for hele formingsveilederen er å sikre en helhetlig utvikling av byrommene våre. Samtidig er det viktig å åpne for variasjon. En by hvor alle elementer er like blir fort kjedelig, mens en by hvor alt er valgt med forskjellige kriterier uten

sammenheng blir fort rotete. Det er viktig å balansere disse hensynene.

Både samtid og historie

Nye møbler skal i hovedsak ha et moderne formspråk og skal utføres i bestandige og vedlikeholdsvennlige materialer. I byparken og på rådhusplassen finnes det i dag møblering som skal videreføres. For disse er utgangspunktet at materialbruk og farger videreføres direkte.

Noen møbler er viktigere enn andre

Byrom og gater inneholder mange typer møbler. Dersom alt fra benker og plantekasser til søppeldunker og sykkelparkering gis en ekspressiv form, kan helhetsuttrykket bli uryddig. Kommunen har derfor valgt å stille krav til et nøkternt formspråk som bør repeteres i hele byen, på følgende: søppeldunker, sykkelparkering, rister, stolper, basisbelysning og skilt slik at disse trer mer tilbake i bybildet. Dette gir rom for at benker, trebeskyttere og plantekasser kan gis mer varierte formuttrykk. For Haraldsgata nord er det valgt en relativt enkel utforming, men dette kan variere i andre deler av byen.

Universell utforming

Basismøbleringen skal i hovedsak ha universell utforming, men samtidig gi rom for at særlig barn og unge kan finne rom for fysisk utfoldelse i nye byrom og parker som etableres. Ved utforming og valg av taktilitet, fargebruk, kontrast mm., som tilpasning for svaksynte skal det finnes løsninger som estetisk henger godt sammen med helheten.

Kunst i det offentlige rom

Historisk har kunst i det offentlige rom handlet om minnesmerker og monumenter eller skulpturer, fontener eller hele parkanlegg. Etterhvert har samtidskunst som utsmykking av offentlige rom blitt vanligere. Nasjonale støtteordninger som Koros URO og KOM har bidratt til dette.

Generelt, og friskt tendensiøst, kan man si at endringen i kunstfeltet og arkitekturfeltet de siste hundre årene har gått mot mer minimalisme og mindre utsmykking og skjønnhet, i tillegg til at vi i større grad har gått bort fra eksplisitte historiefortellende monumenter. Dette har ført til at de samme estetiske idealene har fått prege alle byene vi reiser til og også vår egen by, på en måte som gjør at nye byrom blir stadig likere. Vi har vært utsatt for en form for estetikkglobalisering som fort kan gjøre at vi mister særpreg og identitet. Haugesund kommune bør åpne for at kunst kan brukes for både utelukkende å begeistre eller utelukkende å fortelle historier, både hver for seg og i kombinasjon.

Haugesund kommune setter ikke av midler til offentlig utsmykking. Nye kunstverk i offentlige rom kommer derfor enten gjennom enkeltprosjekter i planlagte byrom, eller som gaver fra interesseorganisasjoner og liknende. Ofte kan diskusjonen rundt minnesmerker bli krevende når det ikke finnes en plan som kan følges. Det blir gjerne fokus på at byrommet kunsten skal inn i må ha en viktighet allereide. At viktige personer og hendelser må markeres i byrom som allerede er tillagt verdi. Hensikten med dette kapittelet er derfor i hovedsak

å etablere en felles forståelse for hvordan sammenhengen mellom byrom og kunst bør være, hvordan kunst også kan være et virkemiddel for å forbedre vår by. Dersom kommunen finner rom for å årlig avsette midler til kunstverk, bør dette kapittelet også inneholde mer detaljerte planer for satsingsområder og prioritering av byrom.

Her følger tre retningslinjer som skal legges til grunn for kommunens håndtering av kunst i offentlige rom:

1. Sted først – så kunst

Dersom utgangspunktet er byrommet:

- Hvilket sted er dette? Hvem bruker byrommet i dag?
- Hvordan kan kunst bidra til å lage stedet til et møtested?
- Hvordan kan kunst bidra til å endre folks oppfatning av dette stedet og også påvirke hvordan nærområdet oppfattes?
- Finnes det historier knyttet til stedet som bør formidles?
- Kan kunst på dette stedet påvirke hvordan mennesker beveger seg i byen, og hva skal til for å oppnå dette?

Dersom utgangspunktet er et kunstverk:

- Finnes det mer unnselige byrom som kan bli til et sted ved at dette kunstverket integreres?
- Finnes det sammenhenger som kan bidra til å styrke bindingene mellom byrommet og kunsten?

I tillegg kan utgangspunktet være byens historie eller historiske hendelser:

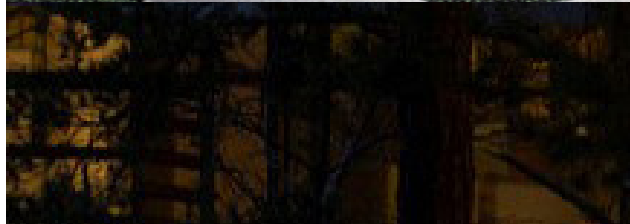
- Hvilke historier bør fortelles? Hva er viktige biter av vår identitet som ikke synes i bybildet?
- Hvilke omgivelser ville styrket muligheten for historieformidlingen?

2. Kunst og barndom i by

Gitt at levekårsutfordringene er klart størst i sentrum, og at barn i minst grad har mulighet til å påvirke omgivelsene sine, er en av kommunens satsingsområder fra kommuneplanens samfunnsdel at vi skal styrke barn og unges oppvekstvilkår og mulighet for en god barndom i by. Dersom det skal brukes midler på kunst i et offentlig byrom bør det vurderes hvordan dette særlig kan rettes mot barns opplevelse av byen.

3. Steder i sentrum – men også i bydelene

Hovedfokus på kunst i offentlige rom bør naturlig nok gjerne være regionscenteret. Men samtidig ligger det et uutnyttet potensiale i å bruke kunst til å styrke bydelssentrene i kommunen. (Noe mer har jeg ikke tenkt, men det kan, som resten, utbroderes.)

Naturmangfold og økosystemtjenester

Hvorfor?

Haugesund kommune skal være med å stanse tap av naturmangfold innen 2020, og sikre at økosystemene fortsatt kan levere viktige tjenester i fremtiden. Dette er fastsatt blant annet i Biomangfoldkonvensjonen og Meld. St. 14 (2015-16) Natur for livet – norsk handlingsplan for naturmangfold.

Haugesund kommune er en kystby som ligger nær produktive områder, og har trolig hatt et rikt naturmangfold før byen ble etablert. Vi finner fortsatt restbiotoper og leveområder for mange arter i Haugesund sentrum. I et bymiljø er sammenhengene mellom grøntområdene viktige, slik at arter kan forflytter seg, og gi en større naturmangfold og genetisk variasjon. I Haugesund sentrum er naturen viktig for opplevelsen for innbyggerne, feks. for rekreasjon, stressreduksjon, luftkvalitet og læring. Dette er eksempler på urbane økosystemtjenester som vi får fra grønne områder.

Haugesund kommune har vedtatt, gjennom kommuneplanen, at kommunen skal øke kvaliteten for naturmangfold og grønne områder. Dette kan vi gjøre ved å legge til rette for at de grønne områdene våre kan utføre flere urbane økosystemtjenester. Vi må også utvikle nye områder slik at de kan utføre flere av disse tjenestene. Ved å ha grønne områder som gir urbane økosystemtjenester, lager vi møteplasser i sentrum som fungerer for både mennesker og natur.

Hvordan

For å øke kvaliteten på de grønne områdene både for naturmangfoldet og menneskene har vi valgt å fokusere på følgende urbane økosystemtjenester:

- Pollinering og biologisk mangfold
- Urban matproduksjon
- Utdannelse og kognitiv læring og kunst og leketøy
- Estetikk

Disse temaene skal derfor styrkes gjennom en strategisk bruk av gartnerplanen, gjennom oppgraderinger av park og byrom hver gang det skal gjøres, og ved vektlegging av disse aspektene i planleggingen og etableringen av nye byrom.

Biologisk mangfold og Pollinering og frøspredning

Både vann og grønne elementer kan bidra til biologisk mangfold. For innbyggerne kan dette både ha bruksverdi og ikke-bruksverdi. Grønne elementer kan bidra til leveområder til for eksempel bier, humler og andre insekter som bidrar til pollinering, og fugler og ekorn som sprer frø. At disse temaene introduseres i byen vil også kunne bidra til opplevelser – som for eksempel om hele bed er tatt over av storknebb hvor det surrer hundrevis av humler. Dette kan bety at det bør plantes blomstrende trær og særlige typer humlevennlige stauder og sommerblomster.

Kunst og leketøy og Utdannelse og kognitiv utvikling

Elementer fra natur og grønnsstruktur som for eksempel kvister, kongler og skjell kan inngå som elementer i kunstproduksjon og barns lek. Naturelementer som vann og liv i vann, vegetasjon og dyreliv, gir grunnlag for barns utvikling, læring og lek. Hensikten med å introdusere disse temaene er å ha særlig fokus på barn og unges oppvekstmiljø i by. Tilbud som i bydelene ligger lett tilgjengelige, som byheier eller friområder må i byen erstattes i mindre parkrom. Dette kan bety at det plantes klatretrær, legges til rette for oppheng av hengekøyer mellom trær, plantes trær som har kongler eller store blader, legges til rette med vannelementer osv.

Urban matproduksjon

Kjøkkenhager, verandakasser og hagebyer kan bidra til matproduksjon i byer og tettsteder. Dette kan også være knyttet til opplevelsesverdier. Hensikten med å introdusere temaet i sentrum er å gi et større rom for opplevelser og tilknytning til de byrommene hvor dette er aktuelt. Dette kan bety planting av epletrær, ripsbusker, urter osv. Samtidig bør det vurderes å gi en enkel skilting av spiselige arter.

Estetiske verdier

Grønnstruktur, både grønne og blå elementer, kan gi estetiske opplevelser. Plantearrangementer som blomstrer gjennom hele sesongen og gir øyeblikk av fryd og begeistring vil kunne spille direkte inn på trivsel både for dem som oppholder seg i og passerer en park eller en plantekasse.

Prosjekter

Byrom - plasser og gater

3

Byrom i tre kategorier

Prosjektene er sortert i tre kategorier, som sier noe om behovet for investeringer, graden av kompleksitet i prosjekteringen og behovet for medvirkning og politisk forankring. For den første kategorien foreslås det ingen endelig prioritering mellom prosjektene – det vil være litt avhengig av hvem som initierer og hvilken type midler som brukes (eksterne/interne).

For flere av prosjektene i de to første kategoriene er det på bakgrunn av tidligere medvirkning satt opp en grov illustrasjon med kommentarer som sier noe om funksjonsbehov og utfordringer som må løses før eller ved gjennomføring. Disse er ikke å betrakte som skisser for utforming.

Medvirkning

I 2016 ble det gjennomført medvirkning med femti deltakere som var folkevalgte, arkitekter, ungdomsgrupper mm. Innspillene er i stor grad medtatt inn i beskrivelsen av ønsket utvikling for de ulike byrommene. Dette skal medtas som innspill ved bestilling av prosjektskisser, slik det ble gjort for den nye parken ved biblioteket.

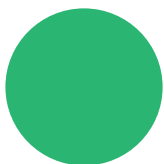
Formingsveilederen i bruk for byrommene

Ved nye prosjekter i byrommene skal formingsveilederen benyttes som utgangspunkt.

For bestillinger i samtlige kategorier skal formingsveilederen vedlegges. For prosjekter i kategori 1 kan det dreie seg om prosjekter som bare berører enkelttemaer i veilederen, som belysning eller beplantning. For prosjekter i kategori 2 og 3 skal det gis en beskrivelse av hvordan målene kan nås for samtlige tema.

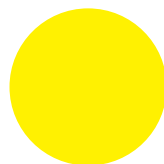
Kategori 1

I den første kategorien kommer prosjekter som i liten grad krever en omfattende prosjektering, og hvor investeringene kan forventes å være i størrelsesorden 0 – 2 400 000. Dette kan være prosjekter som bare knytter seg til belysning eller møblering, midlertidige byrom, mindre oppgradering av parkanlegg, etablering av møteplasser mm. Prosjektene bør i hovedsak kunne håndteres administrativt og det bør kunne søkes midler fra forskjellige instanser uten politisk forankring. Dette forutsetter likevel at prosjektet ikke fordrer vesentlige formålsendringer (eksempelvis omlegging fra parkeringsplass til park). Graden av behov for medvirkning vil variere. Når disse stedene likevel er fremhevet i formingsveilederen bør de få et særlig fokus når vi skal prioritere mindre investeringsmidler og driftsmidler innenfor det ordinære budsjettet. Prosjekteringen bør kunne tas over en rammeavtale for landskapsarkitekttjenester.

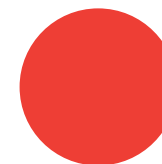
Kategori 2

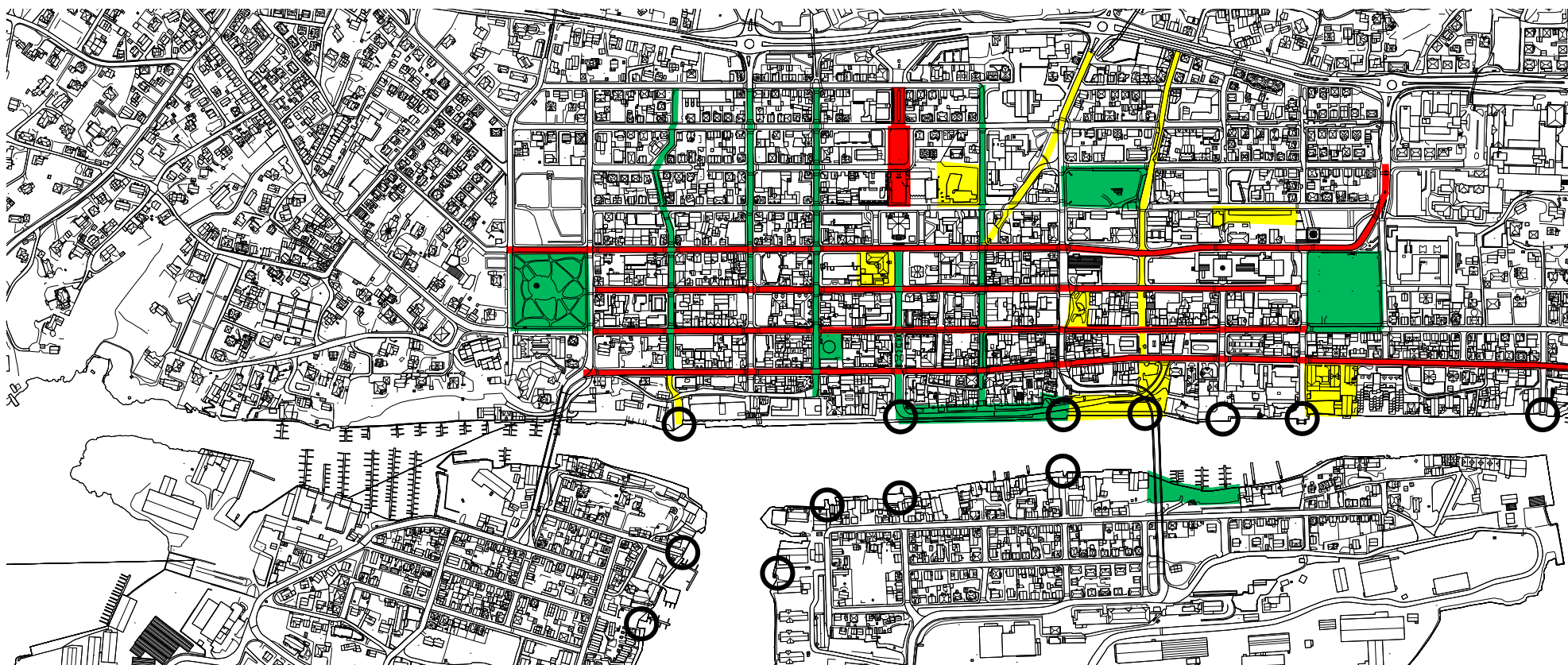
I denne kategorien kommer større investeringer, hvor det er behov for en politisk forankring både i prioritering, innhold og tidspunkt for igangsetting av prosessen. Dette vil dreie seg om investeringer i størrelsesorden 2 400 000 – 15 000 000. Prosjekteringen må legges ut på anbud. De utpekte byrommene i denne kategorien vil likevel kunne ha et behov for tiltak i påvente av at det overordnede grepet gjennomføres. Dette er i så fall beskrevet under hvert prosjekt. Det kan dreie seg om midlertidig byrom, etablering av sittegrupper, midlertidig belysning og så videre. Slike tiltak bør det være politisk forankring rundt dersom det er snakk om ny programmering, for å sikre felles forståelse for nødvendighet og varighet. Ved oppgradering uten endring av funksjon, kan tiltakene betraktes som for kategori 1.

Kategori 3

I denne kategorien ligger prosjekter som vil kreve veldig store investeringer og en langsiktig plan for prosessgjennomføring. Det vil være behov for høy grad av forankring før prosessen igangsettes. Det er ikke laget skisser for disse byrommene eller kommet med forslag til innhold løsning, fordi dette vil komme i forbindelse med prosessplanen. Som for kategori 2 vil det likevel kunne være behov for tiltak i påvente av at det overordnede grepet gjennomføres, og viktigheten av de enkelte byrommene bør gjenspeiles i prioriteringer på drifts- og vedlikeholdssiden / ved mindre investeringer.

Kategori 1

Byparken
 Grønhauggata
 Tuhauggata nord for Edda kino
 Skjoldavegen
 Bytunet
 Torggata og Torgbakken
 Kaigata og allmenning ned mot indre kai
 Grytå
 Ballastkaien Risøy
 Rådhusplassen
 Indre kai

Kategori 2

Landmannstoget
 Byrom under Risøy bro
 Djupaskarsvegen
 Nygata/Veallmenningen
 Biblioteksparken
 Byrom ved posthuset
 Grønhaugallmenningen
 Park langs Kirkegata
 Høvleriet/Gamle Slaktehuset

Kategori 3

Haraldsgata
 Kulturaksen

Byparken

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon. Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk og eierskap.

Dagens situasjon:

Byparken er byens vakreste park. Den benyttes både til mindre utendørskonserter, lørdagsmarked, spesielle anledninger og til variert opphold.

Ønsket utvikling:

Byparken vil være tjent med en ny helhetlig belysningsplan og flere forskjellige rom for opphold. Den eksisterende møbleringen har behov for vedlikehold og det bør utarbeides en ny planteplan for parken. En tydeligere sammenheng med billedgalleriet på nordsiden kan vurderes nærmere.

Grønhauggata, øvre del

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En eventuell endring av funksjonen til Grønhauggata vil involvere medvirkning med naboer, dialog med trafikksikkerhetsutvalget ++. Boliger i området må sikres adkomst. Privatrettslige avtale må inngås.

Dagens situasjon:

Byrommet består av en lekeplass og gaterom i sentrumsnært villaområde. Gatene har lite trafikk og to av gatene er blindveier. Det er en del kantsteinsparkering langs gatene. Lekeplassen ligger mellom Øvregata og Flotmyrgata, og er også en gangforbindelse mellom disse gatene, i tillegg til å være den eneste lekeplassen i denne delen av sentrumsområdet. Lekeplassen er derfor viktig for områdets bokvalitet. Øvregata har status som sekundærgate for biltrafikk og prioritert forbindelse for sykkel. Grønhauggata mellom Breidablikkgata og Kirkegata er del av prioritert gangforbindelse inn til sentrum.

Ønsket utvikling:

Gatestrekket i Grønhauggata bør få en helhetlig opparbeiding, med høy materialkvalitet og fungere som en bydelsmøteplass sammen med lekeplassen. Lekeplassen skal fungere som en aktivitetssone for området, med trær, trestokker, stubber, nivåforskjeller, dam/vannfontene og naturlige materialer på bakken. Gatestrekket mellom Øvregata og Breidablikkgata vil

stenges for biltrafikk mot Øvregata og gateparkering skal fjernes i dette strekket. Gaterommet skal fungere som bydelsmøteplass med mulighet for overdekning, sitteplasser og gatelek. Hele gatestrekket skal gjøres grønnere med mer vegetasjon og åpen overvannshåndtering skal integreres i hele gatestrekket. Se særlig på hvordan åpen overvannshåndtering kan integreres og invitere til lek i bakken ned mot Kirkegata.

Flotmyrgata

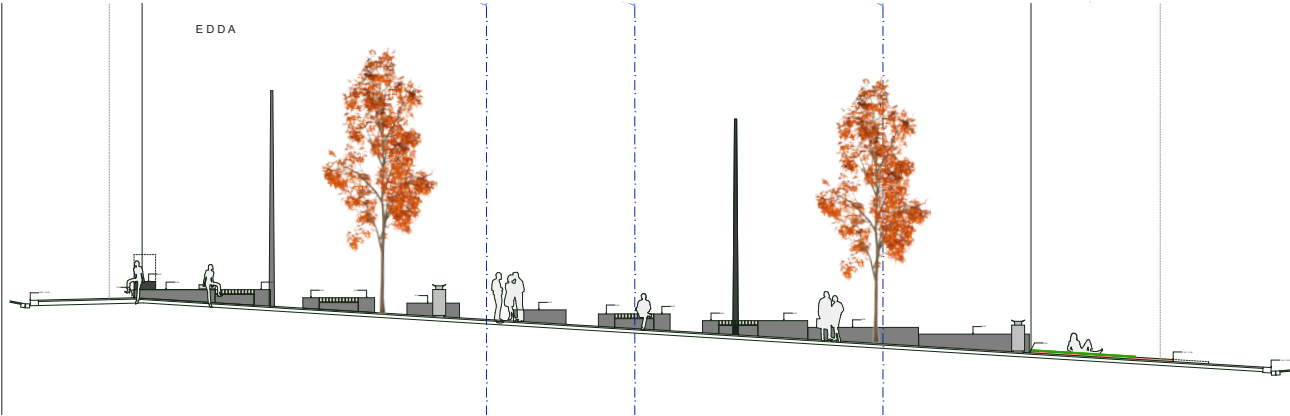
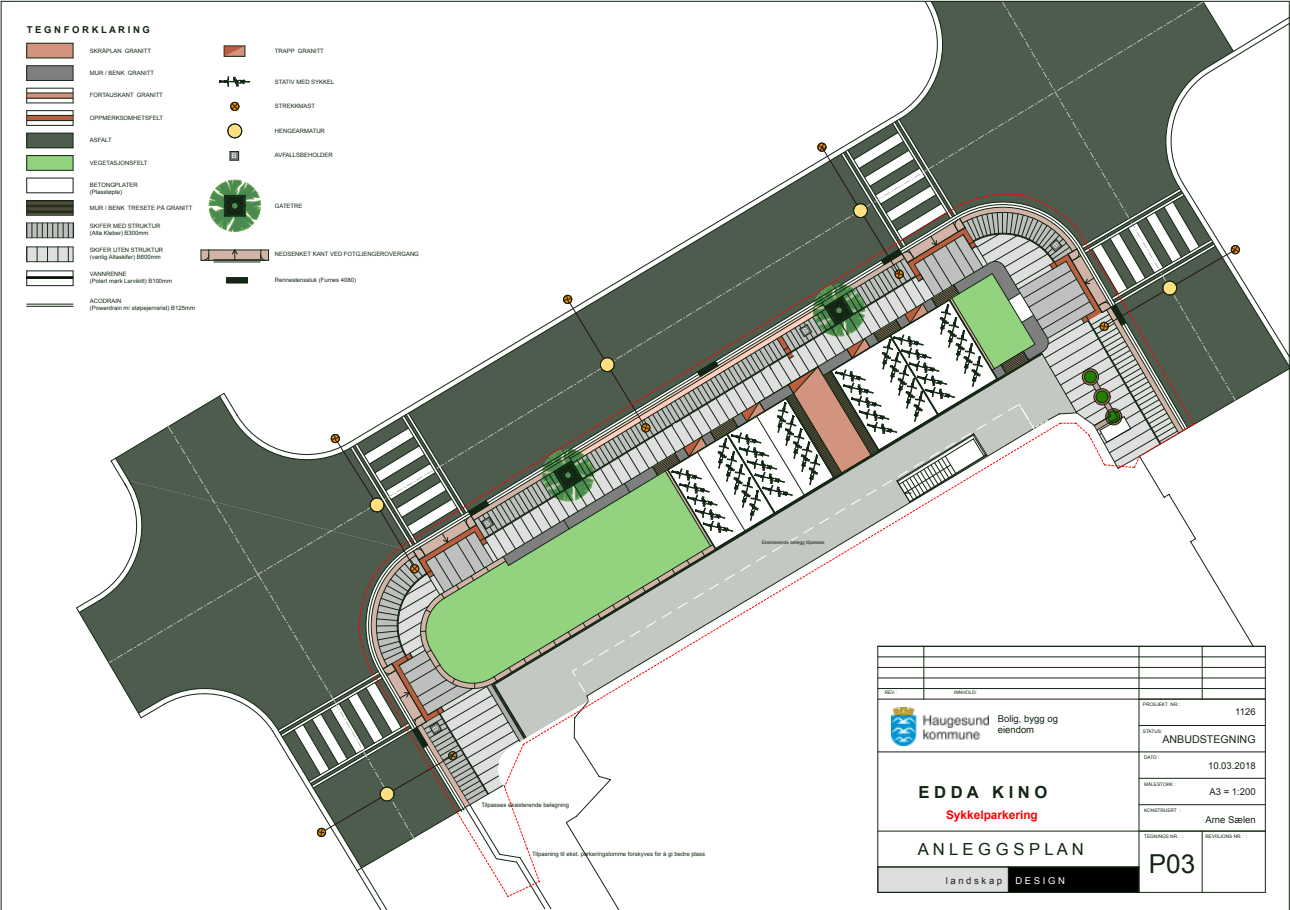
Øvregata

ata

Kirkegata

Park ved Edda Kino

Status:
Ferdig prosjektert.

Skjoldavegen

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Skjoldavegen fra By-tunet til Flotmyr har en bymessig struktur og typologi, og er helt sentral for å knytte Flotmyr sammen med sentrumskjernen. Kommunen har en prøveordning for å tilrettelegge for syklende i Skjoldavegen. Endelig utforming bør avklares etter en grundig evaluering av sykkelfeltprosjektet. Samt at det er naturlig å se til valg av material og formgivning fra Haraldsgata Nord.

Ønsket utvikling:

Se kapittel om gatesnitt. Videre vil kommunen ta i bruk tidsbevisste/midlertidige tiltak både i form av møblering og bruk av lyssetting utover basisbelysningen.

Bytunet

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon. Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk og eierskap.

Dagens situasjon:

Haugesund kommune rustet i 2013 opp en ny lekeplass på Bytunet. Tuntreet står fortsatt som byens viktigste tre sentralt på plassen. Et robust klatreanlegg slynger seg rundt i den søndre halvdelen. Lekeplassen har vært en udelt suksess, og benyttes i dag av et stort mangfold av byens befolkning, både i dagligdags lek og utfoldelse, og for besøkende og tilreisende i helger og ved festlige anledninger.

Ønsket utvikling:

Opparbeidelsen har et behov for en endelig avslutning. Avgrensningen ut mot gågaten er fortsatt midlertidig løst. Det er naturlig at ferdigstillelsen bygger videre på allerede ferdige tegninger, og kun supplerer med nødvendige detaljer som sykkelparkering, belysning, møblering og arrondering mot gågaten.

Torggata og Torgbakken

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon.

Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk og eierskap.

Dagens situasjon:

Dette er et byrom som er opparbeidet med brostein og til dels sammenhengende kvalitet helt ned til indre kai.

Ønsket utvikling:

Det er et behov for å se på en sammenhengende plan for belysning, samt muligheter for reetablering av beplantning i trappeanlegget i Torgbakken. Videre ønsker kommunen å se på muligheten for å etablere benker langs fortauene og husveggene.

Kaigata og allmenning ned mot indre kai

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

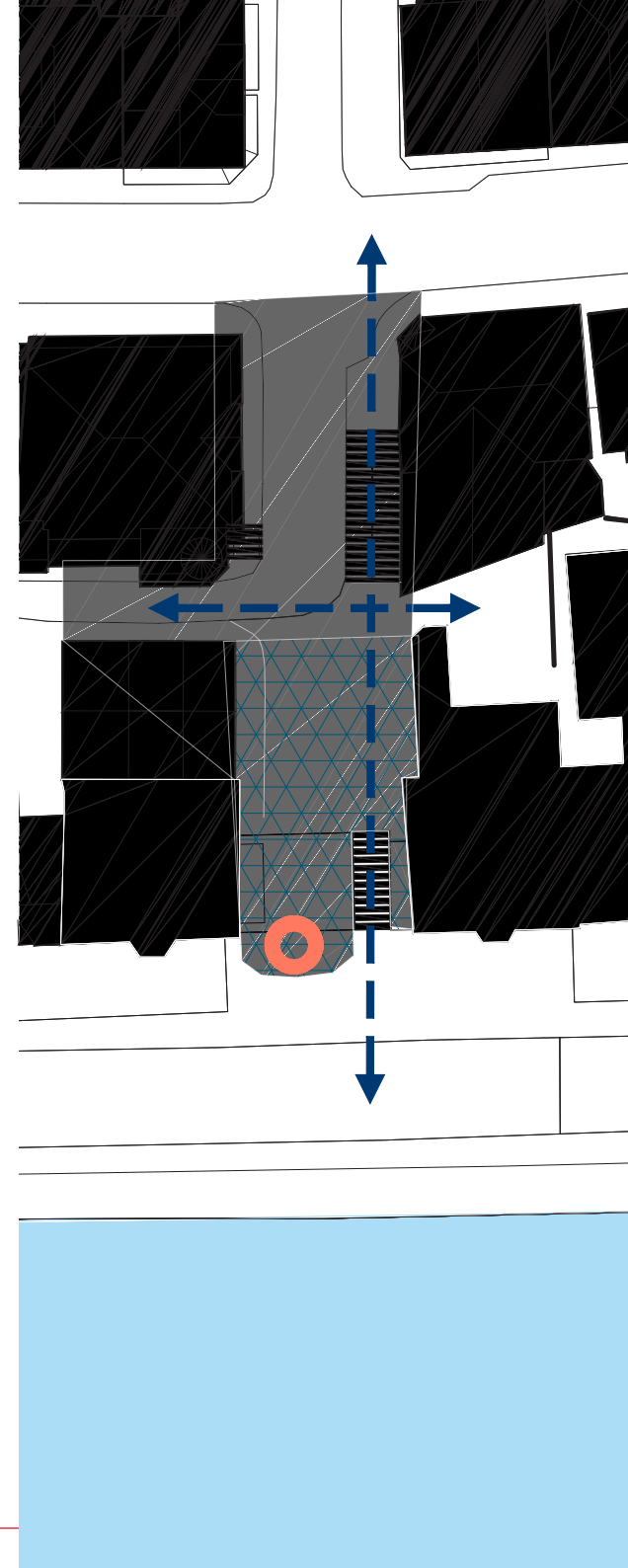
Dagens situasjon:

Kaigata oppfattes som bruddstykker som i større eller mindre grad er opparbeidet; Fra Flotmyrgata til museet er gaterommet til dels utflytende på begge sider. Gaten har ingen klar karakter.

Så kommer en smalere etappe ned til Haraldsgata, hvor den fremstår mer bymessig, men fortsatt uten en sammenhengende opparbeidelse. Mellom Haraldsgata og Strandgata er den nå delvis opparbeidet som et relativt tilfeldig byrom, og den siste strekningen mellom Strandgata og indre kai er en ren transportetappe med innslag av overflateparkering.

Ønsket utvikling:

Strekningen har et større potensial som inngangsport fra kaien til bykjernen og bør ses på i sin helhet. Oppgaven bør settes ut som en designoppgave til en landskapsarkitekt, slik at kommunen besitter tegningsunderlag som kan realiseres gjennom utbyggingsavtaler og/eller offentlige investeringer.

Grytå

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon. Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk og eierskap.

Dagens situasjon:

Skipsreder og ordfører R.G. Hagland ga denne tomten til byens barn i 1927. I dag rommer den en liten lekeplass, skatepark, basketbane og bykjernens eneste balløkke, og er i aktiv bruk både av barn tilknyttet Breidablikk skole og av barn som bor i Haugesund sentrum. Rommet fungerer godt fordi det både er skjermet og oversiktlig; den nedsenkede skålformen gir både le og muligheter for ball-lek. Trerekken i øst og inn mot skolegården er av stor verdi, både for brukere av parken og for forbipasserende.

Ønsket utvikling:

Bruken bør videreføres omtrent som i dag. Kommunen ønsker å bevare ball-løkken som en uprogrammert flate. Det er derfor ikke ønskelig med kunstgress eller ballbinge, for å kunne ivareta Grytå sin evne til spontan og fleksibel bruk. Der finnes et behov for å jobbe med belysning ut over basisbelysning. Kommunen ønsker å få etablert interaktiv belysning, slik at brukerne kan regulere lysstyrken på ettermiddag- og kveldstid. Videre inviterer område til bruk av gobo (lyssjablonger)

i skatepark og basketbane. Når det gjelder type møblering er det ønskelig at denne direkte henvender seg til barn og unge med et formspråk som er lekent og moderne. Området har også et stort potensial for utvikling som grønn lunge, med henvisning til samtlige utvalgte økosystemtjenester.

Ballastkaien

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre havnevesen og involvere grunneiere, Statens vegvesen og kommunen. Areal i sjø er satt til formålet småbåthavn. Selve allmenningen er formål offentlig friområde. Allmenningen inngår som del av havnepromenaden langs Risøy. Bebyggelse nord for Ballastkaien har adkomst via ormådet under Risøy bro.

Dagens situasjon:

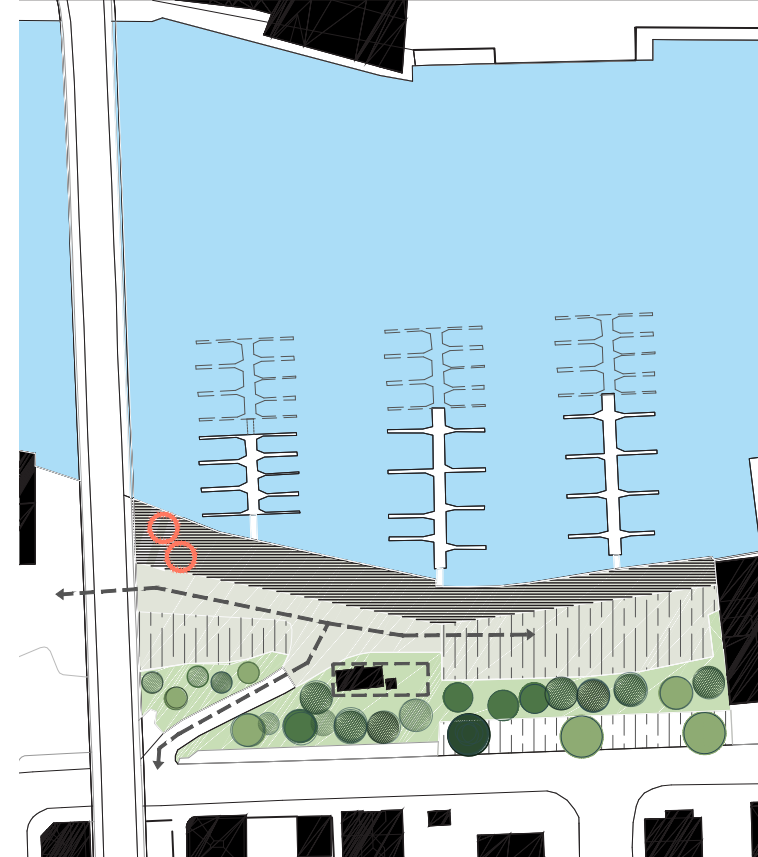
Ballastkaien er en allmenning på Risøy, som ligger langs Smedasundet på sørsiden av Risøy bro. Området ligger en del lavere enn Sundgata, som er adkomstveg til området. Skråningen opp mot Sundgata har en del vegetasjon. Området grenser i sør mot eldre bebyggelse (Kolbeinsen). Området benyttes som småbåthavn med båtlagring om vinteren. Haugesund Motorbåtforening disponerer en liten bygning på Ballastkaien. Ved adkomstvegen ned til området ligger Ola Flytts plass

Ønsket utvikling:

En mulig utvidelse av småbåthavnen bør undersøkes nærmere. Området skal fremdeles romme båtlagring om vinteren. I medvirkningen ble det spilt inn å legge til rette for bobiler. Et eventuelt servicebygg bør i så fall også kunne fungere som et samlingssted for beboere på Risøy. Det bør tilrettelegges for uteopphold og sosiale møter, slik som sitteplasser, grillplass og "sandstrand".

Ola Flytts plass må vedlikeholdes.

Grøntområdet i skråningen mot Sundgata bør oppgraderes med benker og stianlegg. Parkering over Ballastkaien på kommunalt område langs Sundgata bør vurderes fjernet. Eksisterende tre skal bevares og det bør plantes en trær sørover slik at det skapes en trerekke langs gata over Ballastkaien.

Rådhusplassen

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon. Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk og eierskap.

Dagens situasjon:

Rådhusplassen er byens festplass, og markerer enden av bykjernen i sør. Rådhusplassen rammes inn av et parkanlegg og er omkranset av monumentale og viktige bygninger som Rådhuset, Tinghuset, Festiviteten og Høgskolen. Rådhusplassen er fredet og all oppgradering må skje i samråd med riksantikvaren.

Ønsket utvikling:

Det er ikke behov for store endringer eller nye funksjoner, men det er likevel et behov for en oppstramming og mindre justeringer for å bedre funksjonaliteten. Særlig parken har behov for en oppgradering. Rådhusplassen kan med fordel også få en bedre forbindelse til høgskolen.

Indre kai

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon. Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk og eierskap.

Dagens situasjon:

Indre kai har vært gjennom en omfattende oppgradering og er i dag et populært og viktig uterom i Haugesund.

Ønsket utvikling:

Det er likevel behov for en helhetlig oppgraderingsplan for enkelte byrom langs indre kai. Dette gjelder indre kai nord for Torgbakken, Kronå, nederste del av Kaigata, og Vealmenningen med tilgrensende arealer ned mot kaien. Til rulleringa av sentrumsplanen er lagt til behandling en alternativ trasse for havnepromonaden. Om det skal legges til rette for en universelt utformet havnepromonade som forbinder indre kai med Asalvika, bør dette også følges opp med en programmering som tar i bruk kunst, belysning, amfier som går ned i sjøkanten med mer. Dette for å aktivisere og gi brukerne målpunkt og opplevelser på veien. Det vises til at det er behov for en mer grundig mulighetsstudie før et eventuelt planforslag nevnte byrom langs indre kai og havnepromonade utarbeides.

Landmannstorvet

Status:

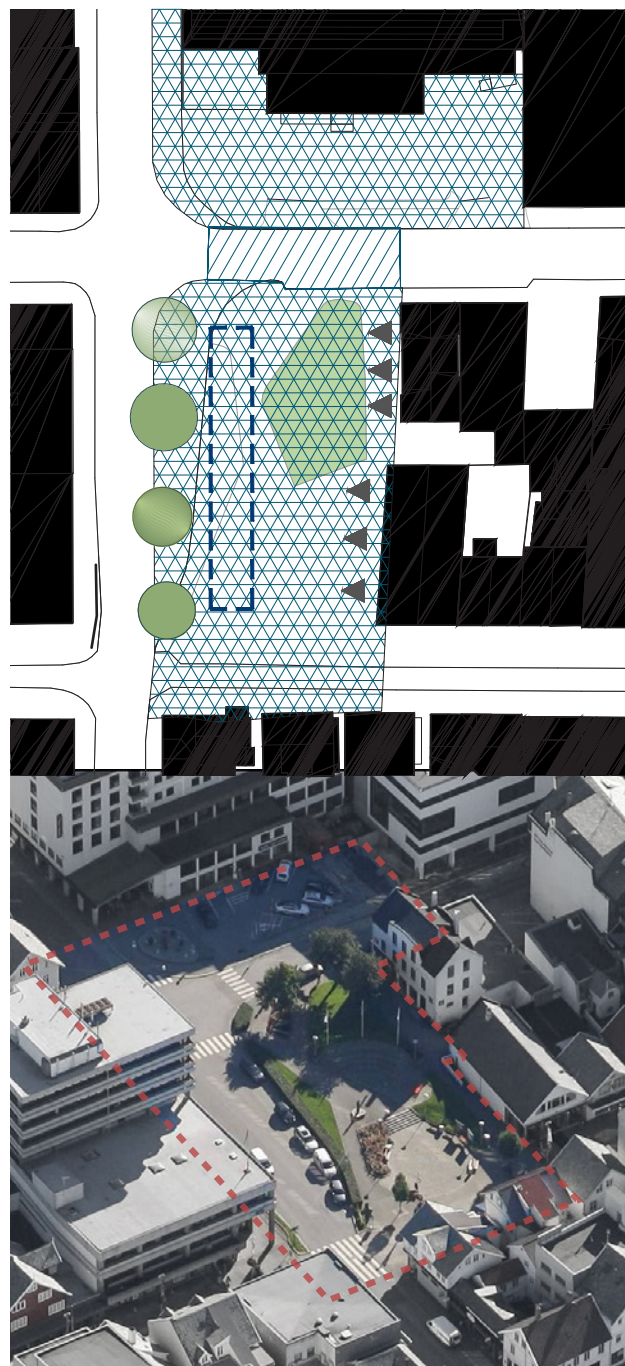
Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Til tross for sin sentrale beliggenhet og gode størrelse, fremstår ikke Landmannstorvet som et spesielt viktig byrom i Haugesund. Utformingen er ikke optimal, noe som gjør at Landmannstorvet har en uklar rolle. Det fremstår i stor grad som en transportetappe, med unntak av den helt nederste delen som fungerer som en utvidelse av Haraldsgata.

Ønsket utvikling:

Hovedambisjonen for rehabiliteringen av Landmannstorget, er at den skal bidra til økt attraktivitet og byliv. Plassen har en skala som burde kunne legge til rette for fleksible bruk og valgfrie aktiviteter, samtidig som den bør kunne invitere til samspill og menneskelige møter. Kommunen henter inn tjenester fra et landskapsarkitekturfirma og vil da være i besittelse av prosjekteringsunderlag slik at oppgraderingen kan finne sted når det legges inn i det kommunale budsjettet

Biblioteksparken

Status:
Under gjennomføring. Prosjektet av Bjørbekk og
Lindheim.

Nygata/Vealmeningen

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Nygata er over tid fylt opp av tilfeldige elementer, og det er helt klart et behov for en bedre helhetlig tilnærming til både plassering og programmering. Dagens situasjon gjør at det ikke eksisterer en visuell forbindelse mellom Haraldsgata og Smedasundet. Vealmeningen er i dag parkering og slik den fremstår har den heller ikke en god avslutning på bevegelsen langs indre kai og opp til Haraldsgata. På samme måte som Torgbakken er en forbindelse i nord, burde Vealmeningen kunne opparbeides med tilsvarende funksjon i sør.

Ønsket utvikling:

Nygata kan få en viktig rolle som tverrgate helt fra Haugesund stadion og ned til indre Kai. Nygata var i forrige gatebruksplan planlagt opparbeidet med brostein. Dette bør fortsatt legges til grunn og utvides i begge retninger. Vealmeningen er i dag dominert av overflateparkering. I den grad dette skal opprettholdes bør det ses på en mer ryddig utforming og en bedre videreføring av plassene nederst i Nygata og videre ned til indre kai.

Djupaskarsvegen

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Strekket fra Djupaskarsvegen i øst til krysset Djupaskarsvegen/Kirkegata og videre via passasjen til krysset Kaigata/Skåregata er et av få diagonale gateløp i sentrum og et viktig kulturhistorisk spor i bystrukturen. Dette var hovedferdselsåren inn til byen fra øst, både fra distriktet og fra østlandet. I dag skjærer siste strekket av Djupaskarsvegen og passasjen gjennom to kvartaler og ender i forplassen til museet. Veggen ligger markert på kart tilbake til i hvert fall 1856.

Kaigata har i mindre grad enn andre gater i bykjernen et sammenhengende preg. Den oppfattes som bruddstykker som i større eller mindre grad er opparbeidet; Fra Flotmyrgata til museet er gaterommet til dels utflytende på begge sider. Gaten har ingen klar karakter. Så kommer en smalere etappe ned til Haraldsgata, hvor den fremstår mer bymessig, men fortsatt uten en sammenhengende opparbeidelse. Mellom Haraldsgata og Strandgata er den nå delvis opparbeidet som et relativt tilfeldig byrom, og den siste strekningen mellom Strandgata og indre kai er en ren transportetappe med innslag av overflateparkering.

Parkanlegg langs Djupaskarsvegen ved Telenorbygget har føringer for plassering av trær.

Kaigata er hovedsaklig regulert til veiformål.

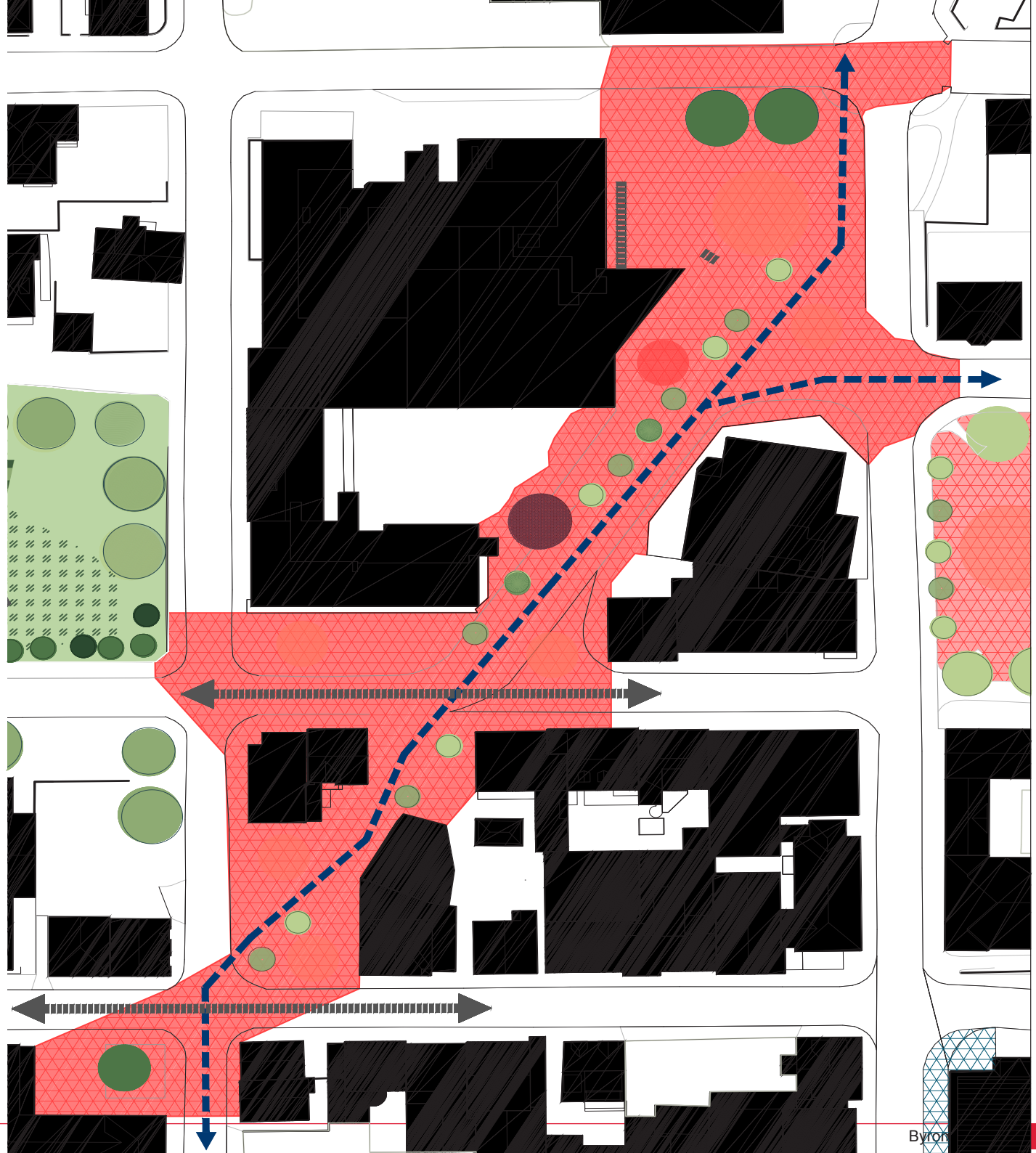
Strekning av Kaigata mellom Strandgata og Haraldsgata er gågate, og strekningen skal ifølge sentrumsplanen ha sykkelparkering. Strekningen mellom Haraldsgata og Sørhauggata er ikke gågate i dag, men er satt av som dette i sentrumsplanen. Sørhauggata som krysser Kaigata har status som hovedvei og kollektivakse i sentrum og er envegskjørt sørover.

Ønsket utvikling:

Intensjonen for byrommet er å stenge strekket mellom Djupaskarsvegen/Kirkegata og Kaigata/Skåregata for biltrafikk og transformere byrommet til en hovedadkomst for gående og syklende til sentrum.

Strekket skal ha en helhetlig utforming fra krysset Djupaskarsvegen/Kaigata til museumsplassen og gripe tak i / lede videre til omkringliggende viktige byrom som Grytå, Rederitomten/Biblioteksparken og Haraldsgata.

Byrommet skal ha et urbant preg med utforming som inviterer til aktivitet og spontan lek, både som en del av turen på vei inn og ut av sentrum og også som en plass for møter og opphold. Materialbruken skal kunne tåle røffere bruk som blant annet gateskating. Samtidig skal eksisterende trær skal bevares og strekket få et grønnere preg. Åpen overvannshåndtering skal integreres i byrommet. Rikelig med belysning er viktig for å bygge opp under byrommet som en hovedadkomst for myke trafikanter og for et sted for lek og opphold.

Byrom ved posthuset

Status:

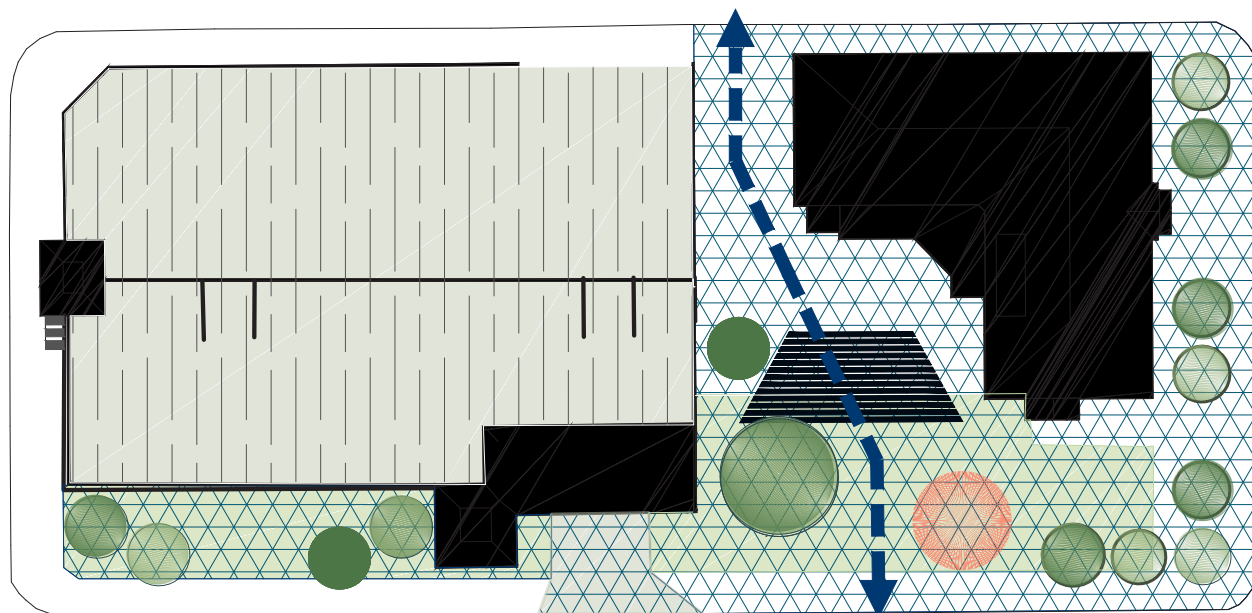
Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende og kommunen.

Dagens situasjon:

Området, langs Sørhauggata, øst av Posthuset, er satt av til parkformål i sentrumsplanen. I dag brukes en del av området som ladestasjon og parkering for elbil. Elbilparkeringen er kun midlertidig. Området rett nord av posthuset brukes delvis til parkering for ansatte og til gjesteparkering for besøkende ved firma som holder til i posthuset. Posthuset er et ikonisk og bevaringsverdig bygg. Området er en utvidet del av en av byens viktigste øst-vestforbindelser, fra Torgbakken ved Smedasundet opp til Vår Frelses Kirke, og derfra videre opp til fremtidig gangbro over Karmsundgata til Flotmyrområdet.

Ønsket utvikling:

Innspillet fra medvirkningen var å legge til rette for et parkanlegg vest og nord for Posthuset og skape en ny og universelt utformet forbindelse gjennom dette mellom Sørhauggata i vest og Skåregata i øst. Utviklingen av parkområdet må ses i forhold til private eiendomsforhold og nordre parkeringshus. Ved en eventuell utbygging av et større boligprosjekt over parkeringshuset i nord vil dette kunne tas i betraktning.

Grønnhugallmenningen Kronå

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende og kommunen.

Dagens situasjon:

I dag preges området av parkering, og allmenningen får derfor liten egenverdi som sted. Plassen kunne i større grad inngått som en del av det kulturhistoriske miljøet og styrket bygningsmiljøet i Kronå.

Ønsket utvikling:

For dette området må det lages en helhetlig plan som styrker det bevaringsverdige og tilrettelegger for utvikling og tilgjengeliggjøring for allmennheten. Innspillene fra medvirkningen la vekt på å etablere sitteplasser/små amfier i bakken ned mot sundet, og etablering av et sittearrangement ned mot vannet. Stedet har også vært vurdert som aktuelt ankomststed for elektrisk ferge, men dette tas nå i egen utredning.

Park ved Kirkegata

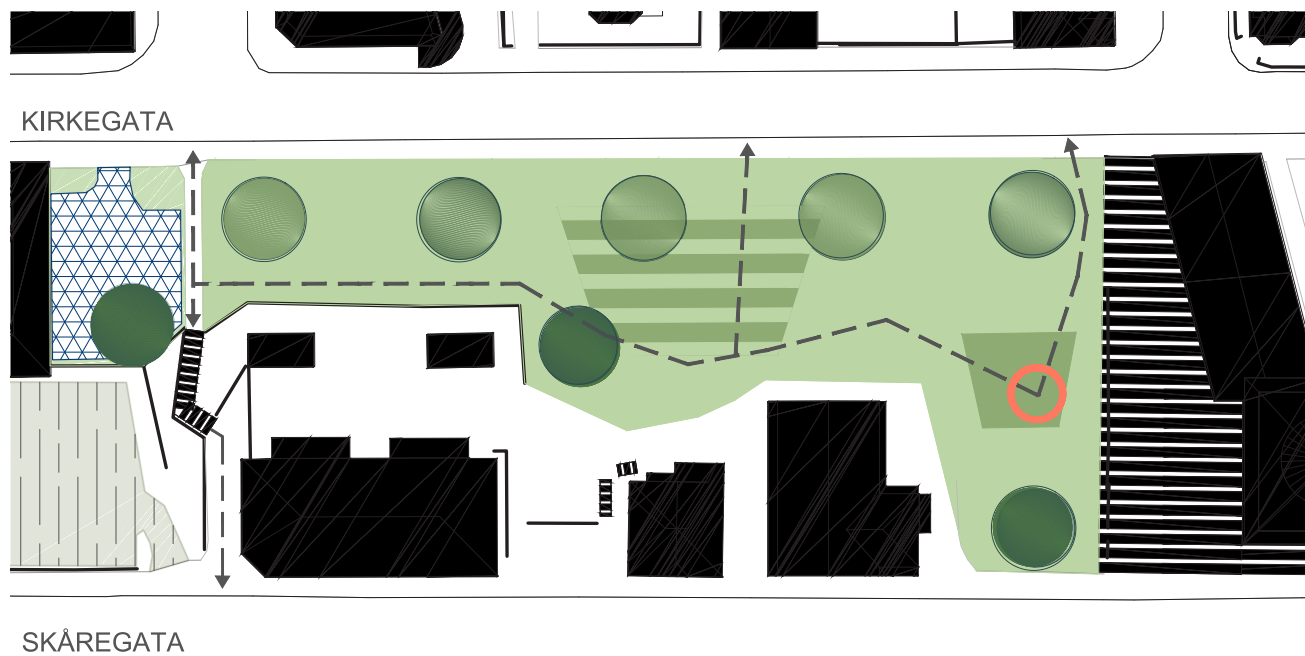
Status: Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende og kommunen.

Dagens situasjon:

Gatestrekket domineres av parkeringsplassen langs vestsiden av gaten, og Kirkegata fremstår i strekket fra rådhuset til Grytå som en transport og parkeringsgate.

Ønsket utvikling:

Ved etablering av et eventuelt underjordisk parkeringsanlegg bør det lages en helhetlig plan for hele området som parkdrag.

Under Risøy bro

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Området kan deles i tre. Parkeringsplassen og to områder under broen. De fleste byer har "ikke-synlige" rom, hvor marginaliserte, hjemløse og fattige grupper tar dem i bruk og gjør dem til sine egne. Gitt at disse rommene ofte er tatt i bruk av grupper som faller utenfor samfunnet, bryr heller ikke storsamfunnet seg om disse stedene. Midt i Haugesund sentrum har det, gjennom årtier, vært slik at byens rusmisbrukere har oppholdt seg under Risøybroen. Området bør få en oppgradering, både for dem som oppholder seg der og for de forbigående.

Ønsket utvikling:

Ideen for dette området er å dra veksel på byens historie: Etter verdenskrigene kom krigsseilerne hjem, og det er en kjensgjerning at de ikke fikk den oppreisning/oppfølging som de trengte. Post-traumatiske lidelser ledet flere ut i alkoholisme og Risøybroen ble et tilholdssted. Men ved å ta utgangspunkt i området under Risøybroen og ned mot kaien, kunne et kunstprosjekt gått i dialog med både historien og den nåtidige situasjonen. Hetrotopiske rom preges sjelden av kollektiv kamp, men er en arena for individuelle strategier

og intervensjoner. De praksiser som foregår gir en enkelte en opplevelse av makt og innflytelse. Tanken med dette prosjektet er ikke å fullstendig redefinere området med et utenfra blikk, men heller se hvordan de som er der kan inkluderes og respekteres i prosjektet.

Åsbygata

Status:

Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Åsbygata har i dag en uheldig utforming for fotgjengere i kvartalet opp mot kjøpesenteret.

Denne strekningen er høyt trafikkert av fotgjengere.

Den er enveiskjørt nedover for biler. Det parkerer biler på nordsiden av gaten.

Ønsket utvikling:

Strekningen bør utformes slik at den i større grad legger fotgengeres behov til grunn, og slik at bilistene opplever å bevege seg i en gate med shared space (sambruk).

Høvleriet og Gamle Slaktehuset

Status:

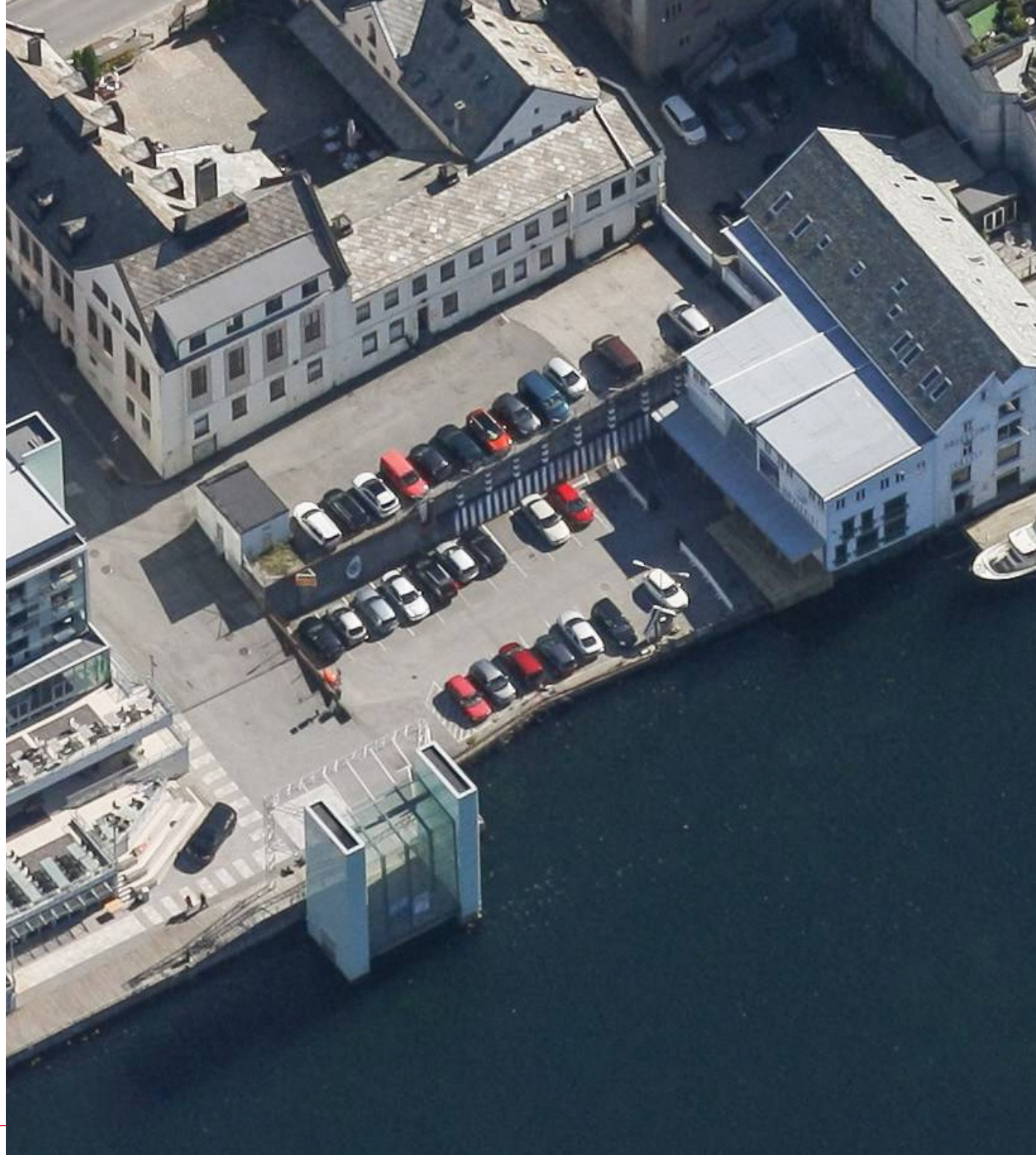
Potensiale for transformasjon og utvikling av funksjon. En endring vil naturlig nok berøre gatebruk og involvere grunneiere, næringsdrivende, Statens vegvesen og kommunen.

Dagens situasjon:

Benyttes som parkeringsplass.

Ønsket utvikling:

Bør tilrettelegges som almenning langs havnepromenaden. Det bør ses på hvordan denne plassen kan knyttes sammen med parkeringplassen på nedsiden av Slaktehuset.

Haraldsgata

Status:

Foreligger ingen planer om endring av funksjon. Byrommet berører heller ikke utfordringer knyttet til gatebruk. Forrige gang gata ble opprustet bidro de næringsdrivende – kommunen må vurdere hvordan dette nå skal finansieres.

Dagens situasjon:

Haugesund sentrum titulterer seg ofte med «en av Norges lengste gågater». Den bærer nå preg av forfall, og opparbeidingen med materialer av lav kvalitet gjør at gaten fremstår som både datert og uviktig.

Ønsket utvikling:

Gågaten har behov for en helhetlig plan for opprustning. I strekningene nord og sør fra gågata, henholdsvis fra Bytunet og nordover til Byparken og fra Åsbygata og sørover til Rådhusplassen, bør prosjektet for Haraldsgata nord legges til grunn for opparbeiding.

Haraldsgata fra Byparken til Rådhusplassen skal fungere som den viktigste akse for myke trafikanter i sentrum. Det bør vurderes å gjennomføre en designkonkurranse for å finne frem til en løsning som fremhever dette, og som viser at transformerer gågaten til å bli ett av byens viktigste bygulv.

Kulturaksen

Status:

Inngår i planskisse for Flotmyr. Ingen behov for endring av funksjon, men mindre justeringer og styrking av forbindelser og generell oppgradering. Av viktige tverrgående forbindelse i byen peker Torgata fra Kaien til Ludolf Eides plass seg ut som spesielt hyggelig. Denne forbindelsen kan beskrives som en viktig kulturakse i byen fordi den knytter sammen kulturfunksjoner som folkebiblioteket, Vår Frelses kirke og Karmsund Folkemuseum. Svakheten med denne traséen er at den mangler en forbindelse over Karmsundgata, fra Ludolf Eides plass og østover. I tillegg inneholder traséen en del trapper og det bør vurderes om det kan anlegges en universelt utformet gangtrasé sør for biblioteket.

